

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 318
van **ANN DE MARTELAER**
datum: 12 februari 2020

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Schadelijke stoffen in woningen - Informatiecampagne

In het februari-nummer van Test Gezond publiceert Test Aankoop de resultaten van een test van wierrook en kaarsen.

Een wierrookstokje aansteken om het lekker te laten ruiken in huis is blijkbaar geen goed idee. Eenmaal aangestoken komen er namelijk, naast een aangename geur, allerlei schadelijke stoffen in huis. Sommige van die stoffen zijn zelfs kankerverwekkend (benzeen, formaldehyde, naftaleen). De vrijgekomen fijnstofdeeltjes zijn schadelijk voor de ademhaling. Er komt ook koolstofmonoxide vrij.

De kankerverwekkende stoffen worden gevormd bij onvolledige verbranding van koolstofhoudende stoffen. Dat is vergelijkbaar met de luchtvervuiling in het verkeer en met de uitstoot van een sigaret. Het is vooral schadelijk in onze interieurs waar er minder wordt verlucht. Onze binnenlucht is al niet erg goed door stoffen die vrijkomen uit poetsproducten, doe-het-zelfmateriaal, verf, meubilair of cosmetica.

Deze resultaten zijn erg verontrustend. Vooral ook omdat mensen zich daar niet van bewust zijn. Een wierrookstokje wordt aangestoken met als bedoeling een fijne ontspannen sfeer in huis te creëren.

De medisch milieukundigen (MMK's) informeren, via het lokaal gezondheidsoverleg (Logo), over het thema gezondheid en milieu. Het binnenmilieu is een belangrijk thema. Terecht want gemiddeld brengen we 85% van onze tijd binnenshuis door. Het grootste deel daarvan zelfs in onze eigen woning. Mensen zijn er zich niet altijd van bewust dat de lucht die ze dan inademen sterk vervuild kan zijn.

Bewuster producten kiezen en gebruiken, zijn woning goed ventileren en verluchten, zorgen ervoor dat schadelijke stoffen zich niet opstapelen in huis.

1. Welke concrete acties rond het binnenhuismilieu plant de minister deze legislatuur?
2. Plant de minister een voorlichtingscampagnes voor de bevolking met extra aandacht voor wierrook en meer algemeen luchtverfrissers?
3. Plant de minister voorlichtingsacties naar specifieke doelgroepen die hier extra gevoelig voor zijn (zwangere vrouwen, jonge kinderen, astmapatiënten, enz.)?

ANTWOORD

op vraag nr. 318 van 12 februari 2020

van **ANN DE MARTELAER**

1. Er is een uitgebreid aanbod aan methodieken om het binnenmilieu in woningen en publiek toegankelijke gebouwen in Vlaanderen gezonder te maken. Een overzicht en bijkomende informatie van alle beschikbare methodieken, toepasbaar in verschillende settings, is beschikbaar op <http://www.gezondheidenmilieu.be>.

De medisch milieukundige (MMK) bij de logo's (locoregionaal netwerk voor preventie) zet ook deze legislatuur zijn rol verder om de bestaande methodieken te dissemineren binnen de lokale of regionale context.

Ook zal de MMK de lokale besturen verder begeleiden en ondersteunen in het uitwerken en opvolgen van hun preventieve gezondheidsbeleid.

Daarnaast is het nog steeds de rol van de MMK om na te gaan welke acties/projecten vanuit andere beleidsdomeinen of overheden binnen de lokale of regionale context een bijdrage (kunnen) leveren aan het preventieve gezondheidsbeleid binnenmilieu. Op deze manier zorgen we ervoor dat het Vlaamse preventieve gezondheidsbeleid complementair wordt aangevuld met een lokaal preventief gezondheidsbeleid gevoerd door de lokale besturen.

Sinds 2014 organiseert het Agentschap Zorg en Gezondheid in samenwerking met de logo's jaarlijks een actieweek "gezond binnen". Via de actieweek worden relevante Vlaamse actoren, intermediairs en lokale besturen geïnformeerd over een gezond binnenmilieu en over het aanbod van methodieken en gestimuleerd om actie te ondernemen.

Voor de actieweek van 2020 wordt de focus gelegd op mensen met een lage sociaaleconomische status en de methodieken die het binnenmilieu bij hen kunnen verbeteren. We doen dit aan de hand van een set van good practices.

Lokale besturen en intermediairs kennen de actieweek ondertussen. Ze houden hier ook rekening mee in hun jaarplannen om die week zelf acties te organiseren. Daarnaast worden er dan ook een aantal artikels gepubliceerd in gemeente- en ledenbladen. Thema's die al aan bod kwamen in vorige edities waren: Ventileren en verluchten, passief roken en Kies bewust (met een focus op materiaal- en productgebruik).

De komende jaren zullen we hier blijvend aandacht aan schenken. Zo kunnen lokale besturen samenwerkingsverbanden rond 'gezond wonen' in het algemeen, en met extra aandacht voor kwetsbare groepen in het bijzonder, in hun beleid blijven meenemen.

Met vragen en klachten over het binnenmilieu in woningen en publiek toegankelijke gebouwen kan men nog steeds terecht bij de MMK. Ook het huislabo voor eventuele ondersteunende metingen wordt verdergezet.

Specifiek voor de setting onderwijs krijgen de succesvolle educatieve pakketten 'LekkerFris' voor het lager onderwijs en 'Air@school' voor het secundair onderwijs een

update. Deze zullen vanaf volgend schooljaar beschikbaar zijn. Om scholen nog beter te ondersteunen bij de ontwikkeling van hun preventief gezondheidsbeleid specifiek m.b.t. binnenmilieu wordt de kadermethodiek 'gezonde school' specifiek voor binnenmilieu aangevuld en ter beschikking gesteld.

Daarnaast zal er meer ingezet worden op "gevoelige bestemmingen", dit zijn gebouwen waar gevoelige groepen langdurig verblijven. Bijzondere aandacht gaat hierbij naar gezondheidsvoorzieningen. Dit jaar nog zal door de huidige partnerorganisatie milieugezondheidszorg een probleem- en contextanalyse uitgevoerd worden wat betreft de binnenluchtkwaliteit in voorzieningen in de kinderopvang van baby's en peuters.

Onze partnerorganisatie milieugezondheidszorg blijft een wetenschappelijke vinger aan de pols houden over factoren die zowel een positieve, als negatieve invloed op het binnenmilieu kunnen hebben; zoals bijvoorbeeld luchtzuiveringstechnieken en het gebruik van probiotica.

Nog dit jaar zal de partnerorganisatie milieugezondheidszorg de bestaande kadermethodiek 'gezonde gemeenten' specifiek rond het thema binnenmilieu aanvullen en ter beschikking stellen.

Binnen de volgende partnerovereenkomst Milieugezondheidszorg (de oproep tot kandidaatstelling werd hiervoor gelanceerd op 20 december 2019) zal ingezet worden op de ontwikkeling van methodieken die kunnen helpen om strategisch om te gaan met weerstand, om draagvlak te creëren en op zoek te gaan naar win-win situaties in andere beleidsdomeinen. Ook zal bekeken worden hoe er afstemming kan gebeuren met het federale niveau; bv. de invloed van chemische stoffen en productnormering op het binnenmilieu.

2. In de actieweek 'Woon gezond, kies bewust' die in 2018 en 2019 werd georganiseerd was er een social media campagne voorzien rechtstreeks naar de burger, met een quiz en een dagelijkse boodschap op facebook. Deze campagne had een bereik van 18.259 mensen. Meer dan 200 respondenten vulden de quiz volledig in. De preventieboodschap binnen deze actieweek in het algemeen en de social media campagne in het bijzonder gingen ook over wierrook en luchtverfrissers.

In de preventieboodschappen wordt er blijvend aandacht gegeven aan bronbepierking en productgebruik. Naast wierrook en luchtverfrissers komen nog vele andere bronnen aan bod.

3. In al onze preventieboodschappen zit aandacht voor wierrook en luchtverfrissers vervat. Onze preventieboodschappen opgepikt door bijvoorbeeld de mutualiteiten, die ze dan jaarlijks onder de aandacht brengen in hun ledenbladen.

Omdat sociale huurders een kwetsbare groep zijn op vlak van binnenmilieukwaliteit, zal binnen de actieweek van 2020 in het bijzonder aandacht gaan naar de actoren die aan huurbegeleiding doen (zoals OCMW's, sociale verhuurkantoren,...).

In samenspraak met deze actoren zullen specifiek afgestemde en haalbare materialen, inhoudelijke kennis, adviezen, ... ter beschikking gesteld worden opdat zij deze dan kunnen meenemen in hun huurbegeleiding naar sociale huurders toe.

In eerste instantie zullen we inspelen op de thematiek van vocht en schimmel, omdat vragen hier veelal betrekking op hebben. Aanvullend hebben we ook aandacht voor andere, wat we noemen, 'gedragscomponenten', zoals het correct ventileren en verluchten, schimmel verwijderen, koken met een dampkap, ...

Daarnaast zal er binnen de actieweek ook een algemene campagne naar sociale huurders georganiseerd worden. Hierbij wordt ingezet op het beperken van het aantal

bronnen dat het binnenmilieu beïnvloedt, zoals dus ook wierrookstokjes en luchtverfrissers